

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Сидоренко Тетяна Володимирівна

Старший викладач кафедри іноземних мов Сумського національного аграрного
університету

Сучасні процеси глобалізації всіх сторін життя, відкриття державних, мовних, культурних кордонів, економічної, культурної, освітньої інтеграції сприяли підвищенню рівня академічної мобільності студентів. За останні роки значно збільшилась кількість іноземних студентів і в українських вишах. А з тим стало актуальним питання мовної підготовки іноземців, що вступають до вищих навчальних закладів України.

Українську мову іноземні студенти починають вивчати на підготовчому факультеті, адже ця мова в подальшому буде мовою, на якій студент буде вивчати фахові предмети, здобувати професійну освіту, а також українська мова є мовою країни перебування, тож її знання зумовлюється нагальними щоденними потребами розуміти носіїв мови в різних буденних ситуаціях і необхідністю спілкуватися з ними.

Дослідженню актуальних проблем іншомовної підготовки іноземних студентів присвячені роботи як українських, так і вітчизняних науковців. За останні роки з'явилась велика кількість наукових робіт, практичних розвідок з методики викладання української як іноземної. Різні актуальні питання методики викладання української як іноземної, а також упровадження новітніх технологій навчання в практику викладання мови розглянули у своїх роботах вітчизняні науковці І.Є. Зозуля, О.Д. Присяжна, Л.В. Солодар [1], О.А. Попова [3], Л.І. Селіверстова [4], Б. Сокіл [5], Н.І. Ушакова, О.М. Тростинська, М.

Тишковець, І.М. Кочан [2], Н. Чабан, Г.Ю. Шелест [6] та інші. У центрі уваги науковців постають питання методичного забезпечення навчального процесу, проблеми мовної та соціокультурної адаптації студентів у новому середовищі, вплив на навчальний процес ряду суб'єктивних та об'єктивних факторів.

Одна з нагальних проблем викладання української мови як іноземної є недостатній рівень володіння українською мовою переважною більшістю студентів. У кінці навчального року не всі студенти вільно і правильно вміють спілкувати українською. Проаналізувавши різні групи іноземних студентів, виокремили деякі суб'єктивні – особистісні – та об'єктивні фактори, що не залежать напряду від студентів, які, на нашу думку, впливають на кінцевий результат – швидке вивчення української мови і вміння нею вільно спілкуватися. Тож, проаналізуємо зазначені фактори.

1) Сильна усвідомлена мотивація студентів до навчання і вивчення мови країни, у якій планують здобути вищу професійну освіту.

2) Сформовані сталі навички навчання (розуміння змістового компоненту навчання, мети і структури навчального процесу, методів, форм тощо).

3) Знання іноземної мови–посередника (англійської для турецьких, арабських, китайських студентів).

4) Особистісні психологічні якості студентів.

5) Мононаціональність групи.

6) Вік студентів, що приїждять в Україну на навчання.

Перелічені вище фактори мають як суб'єктивний характер (залежать від студентів або ж є їх особистісними характеристиками), так і об'єктивний, ситуативний чинник (комплектація груп відбувається спонтанно, тобто залежить від часу заїзду студентів на навчання), але певним чином впливають на навчальний процес. І саме від викладача залежить можливість

нейтралізувати негатив та скерувати навчальний процес у потрібне русло шляхом застосування новітніх методик навчання, які визначаються використанням таких підходів до навчання, як гуманістичний підхід, особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний підходи [6]. Їх застосування допоможе досягти мети новітньої освітньої моделі – формування освіченого фахівця зі сталими загальними та професійними комунікативними компетенціями, здатністю до самореалізації та самонавчання протягом навчання і в подальшому житті.

Список використаних джерел:

1. Зозуля І., Присяжна О., Солодар Л. Основні сучасні методи викладання української мови як іноземної (досвід викладачів кафедри мовознавства Вінницького національного технічного університету). Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2014. Вип.9. С.22-27.
2. Кочан І.М. Становлення і розвиток методики викладання української мови як іноземної.). Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2012. Вип.7. С.17-23.
3. Попова О.А. Комунікативне спрямування в навчанні української як другої та іноземної мови // Горизонти освіти. Психологія. Педагогіка. 2013. № 1. С. 112–115.
4. Селіверстова Л.І. Лінгвістична та психологічна основа навчання української мови як іноземної. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2007. Вип.2. С.8-13.
5. Сокіл Б. Методи вивчення української мови як іноземної та їх характеристика / Богдан Сокіл // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2007. Вип.2. С. 14-18.
6. Шелест Г.Ю. Вивчення української мови як іноземної: проблеми, нові методи, перспективи. Закарпатські філологічні студії. 2018. Вип.3. Т.1. С.51-55.